

Budget för socialnämnden 2020-2022

Fastställd av socialnämnden 2020-01-21, §

Dokumenttyp: Plan

Fastställd av: Socialnämnden

Beslutsdatum: 2020-01-21

Diarienummer nr:

Gäller för: Socialnämnden

Giltighetstid: 20200101 – 20201231

Revideras: Årligen

Innehåll

Inledning.....	3
Mål och nyckeltal.....	4
Uppdrag.....	7
Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan.....	7
Omedelbar åtgärd.....	7
Ekonomi.....	8
Ekonomiska ramar.....	8
Investeringsbudget 2020.....	13
Personal.....	14
Personal- och kompetensförsörjning.....	14
Aktiviteter/åtgärder.....	15
Arbetsmiljö.....	16
Sjukfrånvaro.....	17

Bilagor:

Bil. 1 Socialnämndens väsentlighets- och riskanalys

Bil. 2 Internkontrollplan 2020

Socialnämndens Budget 2020-2022

Inledning

Socialnämnden ansvarar för kommunens verksamhet inom individ- och familjeomsorg. Inom dessa områden ger socialnämnden insatser i form av råd, service och stöd till barn, ungdomar, vuxna samt familjer. Nämnden arbetar med myndighetsutövning som styrs av flera lagar – exempelvis socialtjänstlag (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Arbetet inom socialnämndens verksamheter kommer under 2020 att präglas av verkställande av åtgärder enligt *Handlingsplan avseende kostnadsminskande åtgärder 2019-2020*, SN 2019-09-24, § 84. Då det ekonomiska underskottet 2019 uppgår till betydande belopp och den tilldelade budgetramen för 2020 inte innebär tillskott av ytterligare medel krävs fortsatt kostnadsminskande åtgärder.

För att kunna möta välfärdens framtida utmaningar och hantera den ekonomiska omställningen behöver nämndens främsta fokus vara att skapa förutsättningar för en hållbar kärnverksamhet i enlighet med konkreta åtgärder för en bättre social omsorg som beskrivs i *Budget för Alingsås kommun 2020-2022*, KF 2019-11-27, § 220:

- Tillhandahålla stöd och hjälp till de mest utsatta alingsåsarna
- Utveckla arbetet med så kallade hemmaplanslösningar för att undvika köpta placeringar externt
- Förstärka intern samverkan inom och mellan kommunens olika verksamheter i syfte att utforma långsiktigt hållbara insatser för utsatta barn och unga

För att lyckas med detta krävs fortsatt fokus på ekonomi, samverkan och tydlig ledning och styrning. Socialnämndens arbetsmiljömål för 2020; *Socialförvaltningen präglas av tydlig ledning och styrning*, förväntas uppnås genom implementering av ett nytt arbetsätt och en struktur som tydliggör förvaltningens ledning, styrning och uppföljning. Det nya arbetssättet syftar till att säkerställa gemensamt fokus och en samlad kraft framåt för hela förvaltningen. Prioriterade verksamhetsmål och framgångsfaktorer tas fram på alla nivåer och uppföljning sker månadsvis. Aktiviteter tas fram löpande för att säkerställa goda resultat. Inför 2020 har förvaltningen också identifierat kritiska verksamhetsfaktorer i grunduppdraget utifrån perspektiven ekonomi, målgrupp, verksamhet och medarbetare. Dessa följs också upp månadsvis för att säkerställa en långsiktig, hållbar och balanserad utveckling av nämndens grunduppdrag.

En viktig och nödvändig förutsättning för att klara av att möta framtidens utmaningar är att fortsätta förstärka och utveckla samverkan internt, externt och med det civila samhället. För att kunna bibehålla en kvalitativ verksamhet behöver förvaltningen vara en lärande organisation och aktivt verka kring kunskapsutveckling av evidensbaserade metoder där bukarinflytandet spelar en stor roll. Allt för att säkerställa att våra insatser har effekt och skapar ett värde för alingsåsarna.

Mål och nyckeltal

Socialnämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål och indikatorer genom formulerade nämndsmål kopplade till mål 2 och 3. Nämndens mål kopplat till kommunens prioriterade mål 2 omhändertar även en identifierad risk i nämndens väsentlighets- och riskanalys.

När det gäller mål 2 har nämnden mål kopplat till en av indikatorerna. För mål 3 har nämndsmål formulerats för samtliga indikatorer. Vad gäller resterande mål har inte nämnden haft möjlighet att rikta mål mot någon av indikatorerna.

Mål 2.

Prioriterat mål 2.	I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling
Indikator	Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)
Nämndens mål	Antal biståndsmottagare med långvarigt försörjningsstöd ska minska
Motivering/koppling indikator	Då de personer som återaktualiseras för försörjningsstöd ofta tillhör samma målgrupp som de som uppbär långvarigt försörjningsstöd förväntas förvaltningens arbete med att förebygga långvarigt försörjningsstödsberoende även ha en positiv effekt på indikatorn och därmed kommunens prioriterade mål. Nämndens mål är även kopplat till Agenda 2030 Mål 1. <i>Ingen fattigdom.</i>
Uppföljning (nyckeltal)	Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) Antal hushåll med långvarigt försörjningsstöd (#)
Nuläge 2019	76 % (2018 års mått i Kolada) 105 av totalt 252 hushåll har uppburit försörjningsstöd i mer än 12 månader (december 2019)
Målvärde 2020	≥76 % (2019 års mått i Kolada) Antal hushåll med långvarigt försörjningsstöd ska vara lägre i december 2020 än i december 2019

Mål 3.

Prioriterat mål 3.	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Delaktighetsindex (%)
Socialnämndens mål	Barns möjlighet att tillgodogöra sig information och komma i kontakt med socialtjänsten via kommunens webbplats ska öka
Motivering/koppling indikator	Genom att tillgänglighetsanpassa information riktad till barn på kommunens webbplats ökar möjligheten till delaktighet, vilket förväntas ha positiv effekt på indikatorn och därmed kommunens prioriterade mål. Nämndens mål är inriktat på fråga 16 <i>År kommunens webbplats tillgänglighetsanpassad</i> i det enkätunderlag som ger ett mått på kommuners delaktighet (delaktighetsindex).
Uppföljning (nyckeltal)	Delaktighetsindex (%)
Nuläge 2019	52 %
Målvärde 2020	>52 %

Prioriterat mål 3.	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Nöjd inflytandeindex (%)
Socialnämndens mål	Medborgarnas möjlighet att delta i utvecklingen av socialförvaltningens digitaliseringsarbete ska öka
Motivering/koppling indikator	Inom frågeområde <i>Påverkan</i> i Medborgarundersökningen finns en fråga kring hur nöjd man är gällande möjligheten att påverka inom de kommunala verksamheterna. När medborgare genom medborgardialoger ges möjlighet till inflytande förväntas nämndens mål ha positiv effekt på indikatorn och därmed kommunens prioriterade mål. Två medborgardialoger inom område digitalisering kommer att hållas under året.
Uppföljning (nyckeltal)	Nöjd inflytandeindex (%) Antal genomförda medborgardialoger (#)
Nuläge 2019	38 % (37 % 2018) 0
Målvärde 2020	>38 % 2 st

Prioriterat mål 3.	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Gott bemötande vid kontakt med kommunen (%)
Socialnämndens mål	Andelen som får ett gott eller mycket gott bemötande vid kontakt med socialförvaltningen ska fortsatt vara 100 procent
Motivering/koppling indikator	Nämndens mål att samtliga som har kontakt med socialförvaltningen ska få ett gott eller mycket gott bemötande kommer att ha en positiv effekt på indikatorn och därmed kommunens prioriterade mål.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel (%)
Nuläge 2019	100 % (100 % 2018)
Målvärde 2020	100 %

Prioriterat mål 3.	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Socialnämndens mål	Andelen som tar kontakt med socialförvaltningen via telefon och som får direkt svar på en enkel fråga ska öka
Motivering/koppling indikator	Information och genomgång av <i>Administrativa föreskrifter för telefonin inom Alingsås kommun</i> och kontinuerlig dialog kring denna förväntas förbättra förvaltningens resultat. Nämndens mål att öka andelen som tar kontakt med socialförvaltningen via telefon och som får direkt svar på en enkel fråga förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och därmed kommunens prioriterade mål.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Nuläge 2019	17 % (33 % 2018)
Målvärde 2020	>17 %

Prioriterat mål 3.	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Andel som får svar på e- post inom en dag (%)
Socialnämndens mål	Andelen som skickar e- post till socialförvaltningen och får svar inom en dag ska öka

Motivering/koppling indikator	Information och genomgång av kommunens rutin för hantering av telefon och e-postbrevlådor under semestrar och ledigheter för Alingsås kommun förväntas förbättra förvaltningens resultat. Nämndens mål att öka andelen som skickar e- post till socialförvaltningen och får svar inom en dag förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och därmed kommunens prioriterade mål.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel som får svar på e- post inom en dag (%)
Nuläge 2019	83 % (83 % 2018)
Målvärde 2020	>83 %

Uppdrag

Inga uppdrag har tilldelats socialnämnden eller förvaltningen.

Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Utifrån socialnämndens väsentlighets- och riskanalys som genomfördes under hösten 2019 har 2020 års internkontrollpunkter tagits fram. Samtliga internkontrollpunkter kommer att följas upp vid del- och årsbokslut. De risker som inte hanteras som internkontrollpunkter omhändertas inom ramen för förvaltningens uppföljning av kritiska verksamhetsfaktorer utifrån perspektiven ekonomi, målgrupp, verksamhet och medarbetare. Uppföljning av de kritiska verksamhetsfaktorerna kommer ske månadsvis med start i april (uppföljning mars månad).

Nämndens väsentlighets- och riskanalys framgår av bilaga 1 och internkontrollplan 2020 i bilaga 2.

Omedelbar åtgärd

I socialnämndens väsentlighets- och riskanalys identifierades ingen risk som bedömdes kräva omedelbar åtgärd.

Ekonomi

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	41 560	51 880	21 164	18 200	17 250
Personalkostnader	-145 819	-152 605	-127 347	-127 347	-129 347
Lokalhyror	-15 120	-15 611	-14 673	-14 250	-14 500
Köp av tjänster	-59 211	-73 684	-50 693	-50 693	-50 255
Övriga kostnader	-25 313	-28 603	-28 613	-29 868	-30 868
Verksamhetens kostnader	-245 463	-270 503	-221 326	-222 158	-224 970
Verksamhetens nettokostnader	-203 903	-218 623	-200 162	-203 958	-207 720
Kommunbidrag	203 903	203 903	200 162	203 958	207 720

Nämndens tilldelade budget

Socialnämnden har under några år tilldelats tillfälliga kommunbidrag för verksamheten ensamkommande barn och unga (EKB). Under 2019 uppgick detta bidrag till 8,0 mnkr. Från och med 2020 har detta tillfälliga kommunbidrag utgått varför nämndens budgetram för 2020 är lägre jämfört med 2019.

Under 2019 har socialnämndens budgetram minskats med 7,8 mnkr som följd av slutlig ekonomisk reglering av överflyttningen av funktionshinderverksamheten till vård- och omsorgsförvaltningen. Samtidigt har internfakturering påbörjats mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden för de tjänster som nämnderna utför avseende brukare som faller under den andra nämndens ansvarsområde.

Under tidigare år har kommunfullmäktige beslutat om olika riktade bidrag inom den budgetram som nämnden tilldelats. Sådana riktade bidrag finns inte i socialnämndens budgetram för 2020 och ej heller under planperioden.

Det faktiska kostnadsläget under 2019 har väsentligt överstigit budgetramen för detta år. Socialnämnden har under året därför beslutat om olika handlingsplaner i syfte att reducera kostnadsläget. För 2019 prognosticeras trots detta ett underskott om 14,7 mnkr. Mot

bakgrund av att ersättning under året erhållits från kommunens flyktingfond med 6,0 mnkr, att vissa statsbidrag ej beräknas återkomma under 2020 samt att det ovan nämnda tillfälliga kommunbidraget på 8,0 mnkr faller bort uppgår behovet av kostnadsminskningar exkl EKB-verksamheten till drygt 20 mnkr. Detta ställer stora krav på den ekonomiska uppföljningen under 2020 samt att vid behov genomföra fortsatta kostnadsanpassningar så att ekonomisk balans uppnås.

Skillnader gentemot prognos för 2019

Då prognosen över utfallet för 2019 skiljer sig väsentligt från vad som budgeterats detta år blir det mer relevant att jämföra budgeten 2020 med prognosen för 2019 för att bilda sig en uppfattning om skillnaden mellan den verksamhet som bedrivits under 2019 och den verksamhet som planeras 2020.

Överenskommelse har träffats med vård- och omsorgsnämnden att boendena Linnevi och Hallbo från årsskiftet flyttas från socialnämnden till vård- och omsorgsnämnden. Vidare flyttas brukare mellan boendena så att en ökad renodling uppnås vad gäller de båda nämndernas ansvarsområden. Därmed reduceras socialnämndens kostnader väsentligt för brukare med LSS-beslut. Prognosticerade bruttokostnader för Linnevi och Hallbo uppgår 2019 till 12,2 mnkr. Boendenas externa intäkter prognosticeras till 1,3 mnkr. Dessutom överflyttas ansvaret för stödfamiljer och kontaktpersoner enligt LSS för vilka kostnadsprognosen uppgår till 1,8 mnkr. I samband med dessa överflyttningar reduceras också internfaktureringen mellan nämnderna.

Omfattningen på EKB-verksamheten minskar kraftigt från att 2019 ha prognosticerats till 19,2 mnkr till att 2020 budgeteras till 7,3 mnkr.

Den stora minskningen av intäkter på drygt 30 mnkr jämfört med prognosen för 2019 beror främst på flytten av boendena Linnevi och Hallbo samt EKB-minskningen. Vidare återkommer inte ovannämnda intäkter från kommunens flyktingfond och statsbidragsintäkter beräknas inte uppgå till samma nivå som för 2019.

Jämfört med prognos för 2019 minskar personalkostnaderna totalt med 25,3 mnkr. När Linnevi och Hallbo (10,1 mnkr), EKB-verksamheten (4,1 mnkr) samt kontaktpersoner och stödfamiljer enligt LSS (1,8 mnkr) exkluderas finns större minskningar inom följande områden, mnkr:

- Personal Stöd- och behandlingsenheten 2,7 mnkr
- Personal stab och ekonomi 3,8 mnkr
- Arvoden och omkostnadstillägg avseende kontaktpersoner och -familjer, avdelningarna Unga och Vuxna totalt 2,2 mnkr.
- Timvikarier inom olika verksamheter 2,0 mnkr
- Familjehemsarvoden och omkostnadstillägg 1,2 mnkr.

Förvaltningens internkonsulter har också avvecklats inför 2020.

Posten köp av tjänster minskar totalt med ca 23 mnkr främst inom följande områden jämfört med prognosen för 2019:

- Internfakturering från vård- och omsorgsnämnden 2,0 mnkr
- Köpta vårdplatser EKB 6,7 mnkr
- Köpta vårdplatser vuxna missbruk 3,2 mnkr
- Köpta HVB-platser samt konsulentstödda familjehem unga 3,5 mnkr
- Placeringar våld i nära relation (VINR) 1,6 mnkr
- Homestart 0,7 mnkr
- Familjerådgivning 0,6 mnkr.
- Inhyrd personal, konsulter mfl främmande tjänster 3,4 mnkr

Inom posten övriga kostnader, som i budgeten ligger på ungefär samma nivå som prognosen för 2019, har kostnader avseende försörjningsstöd budgeterats till 20,0 mnkr vilket är en ökning med 1,5 mnkr jämfört med prognosen för 2019. Resterande kostnader har således minskats med motsvarande summa varav ungefär hälften avser kostnader för lägenhetsrenoveringar och annat fastighetsunderhåll.

För att få en bättre uppföljning om kostnaderna för den relativt omfattande andrahandsuthyrningen av lägenheter redovisas dessa 2020 som egen verksamhet.

Förändringar under planperioden

Framöver under planperioden beräknas personalkostnaderna minska ytterligare genom helårseffekt 2021 för under 2020 avvecklade personal. Tillsammans med fortsatta reduktioner inom EKB-verksamheten bör detta kunna väga upp kostnader för löneökningar under 2021. Under påföljande år är det rimligt att kostnaderna för familjehemsarvoden minskar då Alingsås har höga kostnader inom detta verksamhetsområde jämfört med andra kommuner.

Den fortsatta ambitionen att optimera förhållandet mellan köpta vårdplatser och hemmaplanslösningar bör innebära att kostnader för köpta tjänster inte ökar under perioden.

Mot bakgrunden av förväntad högre arbetslöshet under de närmsta åren är det dock rimligt att förvänta sig vissa kostnadsökningar beträffande försörjningsstöd .

Lokalerna Gustav Adolfsgatan, Familjens hus Bjerke, personligt ombud samt fältassistenter är uppsagda och lämnas vid de olika tidpunkter när hyresavtalen löper ut.

Det är rimligt att räkna med en mindre ökning av antalet lägenheter för andrahandsuthyrning även under kommande år. Dessa hyreskostnader beräknas täckas

av motsvarande hyresintäkter. Ambitionen är dock att hyreskontrakt av denna typ skall leda till ett förstahandskontrakt för hyresgästerna.

För EKB-verksamheten väntas en fortsatt minskning. Målsättningen är dock att anpassa kostnader i motsvarande takt som intäkterna minskar.

Den boendeomställning som redovisas nedan innebär viss personalreduktion med full effekt 2021. Dessutom tillskapas fler platser för hemmaplanslösningar avseende målgruppen unga.

Vidtagna och planerade åtgärder för att uppnå ekonomisk balans

Under 2019 har socialnämnden beslutat om handlingsplaner i syfte att reducera kostnadsläget och uppnå ekonomisk balans. Åtgärderna har främst haft som målsättning att minska kostnader för köpta vårdplatser samt att minska förvaltningens personalkostnader.

Inom avdelning Vuxen har goda resultat uppnåtts under 2019 vad gäller reduktion av antalet insatser samt kostnader för köpt vård. Budgeten 2020 innebär dock att viss ytterligare minskning måste uppnås då kostnadsläget vid ingången av 2020 överstiger budget med 2,9 mnkr på årsbasis.

Inom avdelning Unga har kostnaderna för konsulentstödda familjehem ökat väsentligt under året. Kostnadsläget för avdelningens totala köp av vårdplatser vid budgetårets ingång överstiger budget med 5,8 mnkr exkl EKB på årsbasis varför även dessa kostnader måste reduceras för att budgetbalans skall uppnås. Hemtagning av externa institutionsplaceringar till förvaltningens ungdomsboende har genomförts under året vilket reducerat kostnaderna. Detta arbete planeras fortsätta under 2020.

Under hösten 2019 har beslut fattats om väsentlig reduktion av förvaltningens personalkostnader motsvarande drygt 20 tjänster. Minskningen genomförs främst inom enheten Stöd- och behandling och förvaltningens stabsorganisation. Då all övertalighet inte avvecklats till årsskiftet uppstår full helårseffekt först 2021. Dock lämnar ett stort antal av de övertaliga medarbetarna organisationen redan kring årsskiftet.

Som följd av överflyttningen av Linnevi och Hallbo till vård- och omsorgsförvaltningen har översyn av förvaltningens kvarvarande olika boenden och lägenheter genomförts varvid följande åtgärder planeras:

- GA (Gustav Adolfsgatan) samt Tuvebo lämnas vilket förhoppningsvis kan ske under året
- Ungdomsboendet vid Rubingatan flyttas under året till Götagatan som kan erbjuda fler platser. Den nuvarande brukarkategorin vid Götagatan erbjuds istället boende i lägenheter med särskilt stöd.

- De brukare som nu finns på boendet vid Erskavägen kan då istället erbjudas plats på det nuvarande ungdomsboendet.

Sammantaget innebär boendeomställningen förbättrad ekonomi med full effekt 2021.

Som ytterligare åtgärd kommer förvaltningen under 2020 att införa ett förbättrat system för styrning av verksamhet och ekonomi vilket bör bidra till ökad måluppfyllelse. Regelbunden redovisning för socialnämnden enligt detta system planeras att kunna påbörjas under våren.

Den stora utmaningen under 2020 blir att hantera den omfattande ärendemängden inom avdelningen Unga inom den budget som avdelningen har att tillgå. Jämfört med andra kommuner har Alingsås många familjehemsplaceringar vilka under kommande år rimligen bör kunna minska i antal. Någon heltäckande analys kring bakomliggande anledningar till detta stora antal just i Alingsås kommun finns för närvarande inte.

Begreppen standardkostnad, referenskostnad, nettokostnadsavvikelse

Standardkostnad

I kostnadsutjämningsystemet har varje verksamhetsområde, varav IFO-området är ett, en standardkostnad som syftar till att korrigera för strukturella skillnader mellan kommunerna.

Inför 2020 har i kostnadsutjämningsystemet beräkningsmodellen för IFO-verksamhetens standardkostnad justerats. Den nya beräkningen slår olika mellan kommunerna men gynnar Alingsås kommun då standardkostnaden höjs mer här jämfört med andra kommuner. Standardkostnaden baseras på preliminära uppgifter och beräknas inför varje budgetår.

Referenskostnad

Referenskostnaden är en justering av standardkostnaden där hänsyn även tas till vissa kommunövergripande faktorer (löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling). Till skillnad från standardkostnaden bygger referenskostnaden på det faktiska utfallet för det aktuella året. Referenskostnaden indikerar vad respektive kommuns olika verksamheter borde ha för faktisk kostnad om kommunen bedriver verksamheterna med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Den nya beräkningsmodellen för standardkostnaden påverkar även referenskostnaden så att IFO-verksamheten i Alingsås "bör" kosta mer jämfört med tidigare.

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelse är den faktiska nettokostnaden (bruttokostnad minus bruttointäkt) för den aktuella verksamheten minus referenskostnaden. Nettokostnadsavvikelsen visar

således hur mycket kostnaden för den bedrivna verksamheten avviker från vad den "borde" kosta om den bedrevs enligt den genomsnittliga referenskostnaden.

I utfallet för 2018 uppvisade IFO-verksamheten i Alingsås en mycket hög nettokostnadsavvikelse om 44 mnkr. Om verksamheten hade kunnat bedrivas enligt den framräknade referenskostnaden hade den således varit 44 mnkr billigare.

Socialnämndens prognos över utfallet för 2019 innebär ett kraftigt underskott om 14,7 mnkr vilket sannolikt kommer att öka nettokostnadsavvikelsen även för verksamhetsåret 2019. Siffrorna för referenskostnad och nettokostnadsavvikelse avseende 2019, vilka båda som nämnts bygger på verkligt utfall, redovisas kring halvårsskiftet 2020. Effekten av förvaltningens ekonomiska omställning syns alltså inte förrän i redovisningen som är tillgänglig i mitten av 2021.

Sammanfattning

Med den nya beräkningsmodellen i kostnadsutjämningsystemet skall alltså IFO-verksamheten i Alingsås under 2020 kosta mer än vad som antagits under tidigare år. Det stora underskottet för 2019 verkar dock i motsatt riktning och skall nettokostnadsavvikelsen avseende verksamhetsåret 2020 visa på väsentliga förbättringar krävs att kostnaderna reduceras i enlighet med den budget som upprättats, detta trots de förbättrade beräkningsförutsättningarna. Först i mitten av 2021 redovisas resultatet av detta omställningsarbete vad gäller referenskostnad och nettokostnadsavvikelse.

Investeringsbudget 2020

Tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Expansionsinvestering						
Namn på investering						
Imageinvestering						
Namn på investering						
Reinvestering						
Div utbytesinvesteringar	1 450	1 200	1200	1200	1200	1200
Anpassningsinvestering						
Namn på investering						
Totalt utgifter	1 450	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200

Från och med 2020 minskar investeringsramen från 1450 tkr till 1200 tkr per år. Minskningen bör inte innebära större konsekvenser då behovet främst utgörs av utbytesinvesteringar såsom möbler, armaturer mm. I lokalerna vid Sidenvägen kan även åtgärder i samband med inflyttning av personal från andra verksamheter innebära investeringar.

Personal

Personal- och kompetensförsörjning

Antalet tillsvidareanställningar inom socialförvaltningen har minskat under 2019 och kommer fortsättningsvis att minska år 2020 som ett resultat av organisationsförändringar och genomförandet av *Handlingsplan avseende kostnadsminskande åtgärder 2019-2020*, SN 2019-09-24, § 84. Personalförändringarna under 2020 rör framförallt Stöd- och behandlingsenheten inom avdelning Unga samt inom avdelning Stab. Omställningsarbetet är utmanande för förvaltningen och ställer krav på ett tydligt och nära ledarskap. En annan förändring är att boendena Hallbo och Linnevi inom område socialpsykiatri har överflyttats till vård- och omsorgsförvaltningen.

År	Antal anställda		Antal årsarbetare	Personalomsättning
	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Tillsvidareanställda	Tillsvidareanställda, extern avgång exklusive pension tom oktober
2019	219	20	212,8	8,2%
2018	239	21	232,1	7,9%

Kompetensförsörjning kommer framåt att vara en av förvaltningens utmaningar, precis som för kommunen i stort och övriga landet. Det kommer fortsatt att vara konkurrens inom befattningsområdet socialsekreterare och personalrörligheten kan förväntas fortsätta. Trots detta har rekryteringar i stort sett kunnat genomföras utifrån de kravprofiler som finns för respektive befattning och uppdrag. Dock finns behov av att se över introduktion för nyanställda, både vad gäller introduktion i yrket och på den faktiska arbetsplatsen men även vad gäller kommunen som arbetsgivare.

För att möta utmaningarna kommer socialförvaltningen att arbeta vidare utifrån den övergripande kompetensförsörjningsstrategi som förvaltningen tog fram under 2019 (2019.125 SN), vilken bygger på ARUBA (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla, Avsluta). För 2020 kommer arbetet utgå från en aktivitetsplan kopplad till strategin och som tar upp de specifika aktiviteter och åtgärder som planeras internt samt externt för förvaltningens olika avdelningar. Exempel på aktivitet är översyn kring befintliga yrkesambassadörer samt eventuellt utse nya för att mer medvetet arbeta kring att marknadsföra socialförvaltningen och Alingsås kommun som attraktiv arbetsgivare.

Utifrån dagens organisation och prognos så förväntas pensionsavgångarna inom förvaltningen under perioden 2020-2022 uppgå till 17 medarbetare, vilket också måste beaktas inom ramen för kompetensförsörjningen.

Inom förvaltningen föreligger inga behov av ytterligare strategier för att öka andelen heltidsanställda. Andelen heltidsanställda är redan hög i förvaltningen och alla som nyanställs erbjuds alltid heltidsanställning. Se tabell 2. nedan.

Tabell 2, urvalsmånad oktober	Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Andel heltidsanställda (exklusive vilande)	Arbetad tid, januari-oktober	
			Månadsanställda	Timanställda
År	Tillsvidareanställda			
2019	97%	89%	91%	9%
2018	97%	89%	88%	12%

Aktiviteter/åtgärder

Alingsås kommun bedriver ett brett kompetensförsörjnings- och arbetsmiljöarbete där aktiviteter genomförs både centralt för hela kommunen samt lokalt inom respektive förvaltning. De aktiviteter som sker centralt utifrån kommunperspektiv får genomslag indirekt och direkt på socialförvaltningen.

För att klara av framtida utmaningar gällande kompetensförsörjningen krävs ett långsiktigt perspektiv och offensiva åtgärder. Under 2020 kommer kommunen fortsatt att medverka vid och synas på mässor, konferenser och evenemang i syfte att synliggöra kommunen som arbetsgivare utifrån den plan som tagits fram i det kontinuerliga arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Formerna för hur nya medarbetare introduceras hos Alingsås kommun är under uppbyggnad och utveckling, där introduktionsprocessen för nya medarbetare ska bli enhetlig och digitaliserad.

Även förvaltningen marknadsför sig på mässor, skolor och universitet för att tidigt få kontakt med framtidens kompetens. En aktiv närvaro på sociala plattformar och att synas i media är viktigt, liksom riktad annonsering. Vidare behöver förvaltningens yrkesambassadörer fortsätta med det goda arbete de gör idag.

Arbetet med att utveckla och behålla medarbetare kommer fortsatt att ske genom aktiviteter kopplade till förvaltningens kompetensförsörjningsstrategi och till nämndens arbetsmiljömål 2020 (se *Arbetsmiljö och sjukfrånvaro*). 2019 års arbetsmiljömål *Att vidareutveckla ett tydligt och tillitsbaserat ledarskap* resulterade i att samtliga medarbetare inför 2020 har medarbetaröverenskommelser som tydliggör medarbetarens uppdrag, befogenheter, krav och förväntningar för det kommande året.

Överenskommelsen stärker såväl ledarskap och medarbetarskapet genom att den ligger till grund för en återkommande dialog mellan chef och medarbetare och används som ett stöd vid uppföljning och utvärdering av uppdraget. Förvaltningen arbetar även aktivt med att öka trivseln på arbetsplatsen där flera aktiviteter anordnas under året.

Utifrån välfärdens utmaningar finns behov av att omorganisera arbetet med barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, vilket medför nya krav på yrkesrollen och

arbetsuppgifter. I syfte att tillgodose framtida kompetensbehov planeras för en omfattande kompetensutveckling för samtliga medarbetare inom avdelning Unga under de närmaste två åren där finansiering sker via medel från *Tidig lokal omställning (TLO)*.

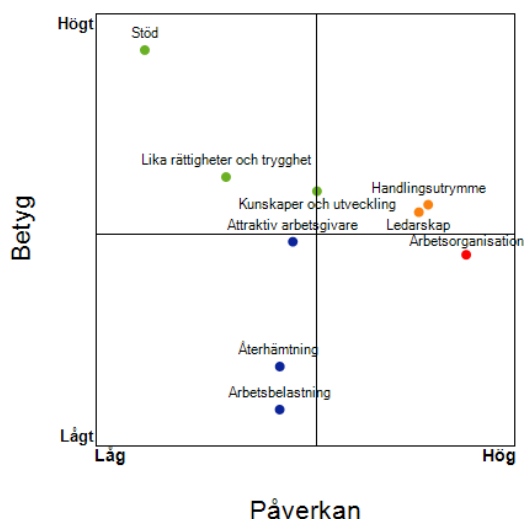
Inom avdelning Vuxna planeras för en internutbildning för medarbetare på utförarsidan kopplat till bemanning och schemaläggning samt utifrån värdegrund och pedagogiskt förhållningssätt.

Arbetsmiljö

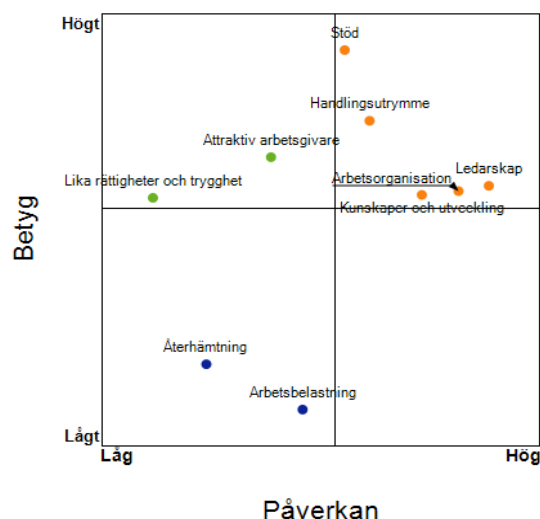
Genom den årliga medarbetarenkäten följs den sociala och organisatoriska arbetsmiljön upp och redovisas. I jämförelse med 2018 års resultat av medarbetarenkäten kan konstateras en försämring gällande området arbetsorganisation där förutsättningar och påverkansmöjligheter ryms och även området återhämtning och arbetsbelastning som också fortsatt kan bli bättre. Resultatet speglar sannolikt oron kring beslutande omställningar utifrån handlingsplan avseende kostnadsminskande åtgärder och den höga arbetsbelastning till följd av det ökade antalet inkomna ärenden som präglar socialförvaltningen under 2019.

Nöjd medarbetarindex (NMI) totalt inom socialförvaltningen ligger på 3,6 och i Alingsås kommun som helhet 3,8.

Prioriteringsmatris 2019

Prioriteringsmatris 2018

Socialnämndens arbetsmiljömål för 2020 har formulerats med hänsyn taget till resultatet i medarbetarenkäten, vilket är:

Socialförvaltningen präglas av tydlig ledning och styrning

Genom implementering av det nya arbetssättet för förvaltningens ledning och styrning, vilket beskrevs närmare i inledningen, tydliggörs och synliggörs verksamhetens prioriterade verksamhetsmål och förflyttningar. Arbetssättet tydliggör även vad samtliga chefer och medarbetare kan göra för att bidra till måluppfyllelsen och skapar därmed mycket goda förutsättningar för delaktighet. Målvärde för arbetsmiljömålet är att resultatet för nöjd medarbetarindex (NMI) avseende område *Arbetsorganisation* ska förbättras från nuvarande 3,5 mot att följa kommunens värde 3,9 (enligt medarbetarenkät 2019). Frågeområdet *Arbetsorganisation* handlar bland annat om kännedom om mål, uppföljning, information, förutsättningar och påverkansmöjligheter.

Socialförvaltningen arbetar fortsatt i enlighet med det systematiska arbetsmiljöarbetet i form av översyn av den sociala och organisatoriska arbetsmiljön, arbetsmiljöronder, medarbetaröverenskommelser, arbetsskador och tillbud samt konsekvens- och riskbedömningar med handlingsplaner inför förändringar. Mätstickan, vilken mäter upplevd arbetsbörda, välmående och trivsel, följs upp månadsvis på enhets- avdelnings- och förvaltningsnivå och kan ge en tidig indikation på om åtgärder behöver vidtas.

Sjukfrånvaro

Socialförvaltningen kommer fortsatt att arbeta aktivt med att analysera samt minska sjukfrånvaron och öka friskfaktorer/frisknärvaro i arbetet. Arbetet fortlöper genom aktiv och tidig rehabilitering i form av individuella och regelbundna möten i ett tidigt skede mellan chef och medarbetare samt med individuellt och behovsanpassat stöd från HR till respektive chef.

Akkumulerat jan - okt	2018	2019	Differens 2018 – 2019
1-14 dagar	2,2	2,2	+/-0
1-59 dagar	3,4	3,4	+/-0
> 60 dagar	5,5	5,5	+/-0
< 29 år	2,4	3,6	+1,2
30-39 år	11,6	8,7	-2,9
40-49 år	6,5	5,4	-1,1
50-55 år	7,0	10,4	+3,4
> 56 år	12,7	13,5	+0,8

Kvinnor	10,0	10,2	+0,2
Män	5,9	4,3	-1,6
Total	8,9	8,9	+/-0

Av tabellen ovan kan avläsas att den största förändringen gällande sjukfrånvaron skett inom åldersintervallet 50-55 år (ökat) samt åldersintervallet 30-39 år (minskat) men att totalen inte förändrats.